

Konvention (nr 106) angående veckovila för affärs- och kontorsanställda

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 5 juni 1957 till sitt fyrtionde sammanträde, och beslutat antaga vissa förslag angående veckovila för affärs- och kontorsanställda, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdet dagordning, samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en internationell konvention,

antager denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundrafemtiosju följande konvention, som skall benämnas »konvention angående veckovila (handel och kontor), 1957» [Weekly Rest (Commerce and Offices) Convention, 1957].

Artikel 1

Bestämmelserna i denna konvention skola, i den mån de icke genomföras medelst i författning föreskriven ordning för fastställande av minimilöner, medelst kollektivavtal eller skiljedom eller på annat med nationell praxis förenligt och med hänsyn till de nationella förhållandena lämpligt sätt, bringas i tillämpning genom nationell lagstiftning.

Artikel 2

Denna konvention äger tillämpning på hela den personal, däri inbegripna lärlingar, som är anställd i följande företag, institutioner eller förvaltningar, vare sig allmänna eller enskilda, nämligen

- a) handelsföretag;
- b) företag, institutioner och förvaltningar, i vilka arbetstagarna huvudsakligen sysselsätts med kontorsarbete, däri inbegripna kontor, som tillhöra i de fria yrkena verksamma personer;
- c) i den mån ifrågavarande personal icke är anställd i företag, som avses i artikel 3 och icke är underkastad nationella bestämmelser eller andra föreskrifter angående veckovila i industri, gruvor, transportverksamhet eller jordbruk
  - i) handelsgrenar av varje annat företag;
  - ii) sådana grenar av varje annat företag, i vilka personalen huvudsakligen sysselsätts med kontorsarbete;
  - iii) företag av blandad handels- och industrikaraktär.

Artikel 3

1. Denna konvention skall jämväl äga tillämpning å personal anställd i sådana av nedan uppräknade företag, som ratificerande medlemsstat har att angiva i en vid ratifikationshandlingen fogad förklaring, nämligen

- a) företag, institutioner och förvaltningar, som tillhandahålla personliga tjänster;
- b) posten och företag för teleförbindelser;
- c) lidningsföretag;
- d) teatrar och andra offentliga nöjesföretag.

2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, må därefter tillställa generaldirektören för Internationella arbetsbyrån en förklaring, varigenom de ur konventionen härrörande förpliktelserna godtagas med avseende å sådana i föregående punkt uppräknade företag, vilka icke redan angivits i en tidigare förklaring.

3. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, skall i sin årliga redogörelse enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga ange i vilken omfattning konventionens bestämmelser genomförts eller avses att genomföras i fråga om sådana i mom. 1 av denna artikel uppräknade företag, vilka icke innefattas i en enligt mom. 1 och 2 avgiven förklaring, ävensom vilka framsteg som må ha gjorts i syfte att uppnå en progressiv tillämpning av konventionen å dylika företag.

Artikel 4

1. Där så är erforderligt, skola lämpliga åtgärder vidtagas för att ange gränsen mellan företag, på vilka konventionen äger tillämpning, och andra företag.

2. I sådana fall då det är tveksamt huruvida ett företag, en institution eller en förvaltning omfattas av denna konvention, skall frågan avgöras antingen av vederbörande myndighet efter hörande av de representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationerna, där sådana finnas, eller på annat med nationell lagstiftning och praxis förenligt sätt.

Artikel 5

Vederbörande myndighet eller lämpligt organ i varje land må från bestämmelserna i denna konvention undantaga

- a) företag, i vilka anlitas endast medlemmar av företagarens familj, såvida de icke äro eller icke kunna anses såsom löntagare;
- b) personer i företagsledande eller därmed jämförlig ställning.

Artikel 6

1. Var och en å vilken denna konvention äger tillämpning skall, där ej annorlunda stadgas i följande artiklar, under loppet av varje period om sju dagar äga rätt till minst 24 timmars sammanhängande veckovila.

2. Veckovilan skall såvitt möjligt förläggas till samma tider för alla vid ett företag anställda.

3. Veckovilan skall såvitt möjligt sammanfalla med den veckodag, som enligt landets eller ortens tradition eller sedvänja fastställts såsom vilodag.

4. Religiösa minoriteters traditioner och sedvänjor skola så vitt möjligt respekteras.

Artikel 7

1. Då arbetets natur, arten av de tjänster som företaget förmedlar, storleken av den befolkning som skall betjänas eller antalet anställda icke medgiva tillämpning av bestämmelserna i artikel 6, må av vederbörande myndighet eller genom lämpligt förfarande i varje land åtgärder vidtagas för att beträffande särskilt angivna, av denna konvention omfattade kategorier av

personer eller företag, tillämpa speciella anordningar för veckovila, med beaktande av alla tillbörliga sociala och ekonomiska förhållanden.

2. Var och en som beröres av sådana speciella anordningar skall för varje period om sju dagar äga rätt till en sammanlagd vilotid, som minst är likvärdig med den i artikel 6 stadgade tidrymden.

3. Bestämmelserna i artikel 6 skola dock tillämpas å envar, som är anställd i sådana grenar av företag, vilka äro underkastade speciella anordningar, såframt dessa grenar, därest de vore självständiga, skulle vara underkastade bestämmelserna i nämnda artikel.

4. Varje åtgärd rörande tillämpningen av bestämmelserna i mom. 1, 2 och 3 av denna artikel skall vidtagas i samråd med vederbörande representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas.

Artikel 8

1. Tillfälliga undantag från bestämmelserna i artiklarna 6 och 7 må helt eller delvis (däri inbegripet indragning eller avkortning av vilotiden) medgivas av vederbörande myndighet i varje land eller på annat av vederbörande myndighet godkänt och med nationell lagstiftning och praxis förenligt sätt

- a) i fall av inträffad eller hotande olyckshändelse, *force majeure* eller trängande arbete å byggnader eller utrustning, dock endast i den mån sådant undantag är nödvändigt för undvikande av allvarliga störningar i företagets normala drift;
- b) i händelse av utomordentlig, av särskilda förhållanden förorsakad arbetsbelastning, i den mån det icke normalt kan förväntas, att arbetsgivaren anlitar andra åtgärder;
- c) i syfte att undvika förstöring av ömtåliga varor.

2. Vid fastställandet av de omständigheter, under vilka tillfälliga undantag må kunna medgivas enligt bestämmelserna i punkterna b) och c) av föregående moment, skall samråd äga rum med vederbörande representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas.

3. Därest tillfälliga undantag medgivas enligt bestämmelserna i denna artikel, skall vederbörande såsom ersättning tillförsäkras en sammanlagd vilotid, som minst är likvärdig med den i artikel 6 stadgade tidrymden.

Artikel 9

I den mån löner regleras genom lagstiftning eller äro underkastade administrativa myndigheters kontroll, skola av denna konvention omfattade personer icke vidkännas någon inkomstminskning till följd av åtgärder, som vidtagits i enlighet med konventionen.

Artikel 10

1. Lämpliga åtgärder skola vidtagas för att genom tillfredsställande övervakning eller annorledes garantera, att föreskrifter eller bestämmelser angående veckovila vederbörligen iakttagas.

2. Då så är förenligt med sättet för genomförandet av bestämmelserna i denna konvention, skall en effektiv tillämpning därav garanteras genom lämpliga ansvarsbestämmelser.

Artikel 11

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall i sina årliga redogörelser enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga intaga

- a) förteckningar över sådana kategorier av personer eller företag, vilka äro underkastade i artikel 7 avsedda speciella anordningar för veckovila; samt
- b) upplysningar angående de omständigheter, under vilka tillfälliga undantag må kunna medgivas enligt artikel 8.

Artikel 12

Vad i denna konvention stadgas skall icke inverka på lag, skiljedom, sedvänja eller avtal, som tillförsäkrar vederbörande förmånligare villkor än de i konventionen angivna.

Artikel 13

Bestämmelserna i denna konvention må i varje enskilt land tills vidare sättas ur kraft av regeringen i händelse av krig eller annan nödsituation, som innebär hot mot den nationella tryggheten.

Artiklarna 14—21

[*Dessa artiklar äro likalydande med artiklarna 3—10 av konventionen (nr 105) angående avskaffande av tvångsarbete, utom såtillvida, att då i artikel 9 av konventionen nr 105 hänvisas till artikel 5, detta i artikel 20 av förevarande konvention motsvaras av en hänvisning till artikel 16.*]

Rekommendation (nr 103) angående veckovila för affärs- och kontorsanställda

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 5 juni 1957 till sitt fyrtionde sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag angående veckovila för affärs- och kontorsanställda, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, avsedd att komplettera konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957,

antager denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundrafemtiosju följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående veckovila (handel och kontor), 1957» [Weekly Rest (Commerce and Offices) Recommendation, 1957].

Med hänsyn till att konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, innehåller bestämmelser angående veckovila inom handelsföretag och kontor och att det är önskvärt att komplettera dessa bestämmelser, förordar konferensen, att följande anvisningar tillämpas.

1. Var och en å vilken konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, är tillämplig bör, såvitt möjligt, äga rätt till minst 36 timmars veckovila, vilken om möjligt bör vara sammanhängande.

2. Den i artikel 6 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, stadgade veckovilan, bör om möjligt beräknas så, att den innefattar tidrymden från midnatt till midnatt men däremot icke andra onedelbart föregående eller efterföljande viloperioder.

3. I artikel 7 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, angivna speciella anordningar böra skapa garantier för att

- a) var och en å vilken sådana speciella anordningar äro tillämpliga icke arbetar mer än tre veckor utan att komma i åtnjutande av de viloperioder, till vilka han är berättigad;
- b) där det icke är möjligt att medgiva viloperioder om 24 på varandra följande timmar, viloperioderna omfatta 12 timmars sammanhängande vila.

4. 1) Minderåriga under 18 år böra om möjligt åtnjuta en sammanhängande veckovila om två dagar.

2) Bestämmelserna i artikel 8 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, böra icke tillämpas å minderåriga under 18 år.

5. I varje företag, där veckovilan för vissa av de anställda avviker från den i nationell praxis fastställda tidsperioden, böra dagar och timmar för veckovila bringas till vederbörandes kännedom medelst tydligt anslag å arbetsstället eller å annan lämplig plats eller på annat med nationell lagstiftning och praxis förenligt sätt.

6. Lämpliga åtgärder böra vidtagas för att säkerställa att för vederbörlig tillämpning av bestämmelserna rörande veckovila erforderliga register föras, särskilt såvitt avser

- a) personer, å vilka enligt bestämmelserna i artikel 7 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, speciella anordningar för veckovila tillämpas;
- b) personer, å vilka i artikel 8 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, angivna tillfälliga undantag tillämpas.

7. I sådana fall då artikel 9 av konventionen angående veckovila (handel och kontor), 1957, icke är tillämplig, emedan löner varken regleras genom lagstiftning eller äro underkastade administrativ myndighets kontroll, böra anordningar vidtagas genom kollektivavtal eller annorledes i syfte att garantera att tillämpningen av åtgärder, som vidtagits i enlighet med konventionen, icke medföra inkomstminskning för de av konventionen omfattade personerna.
